

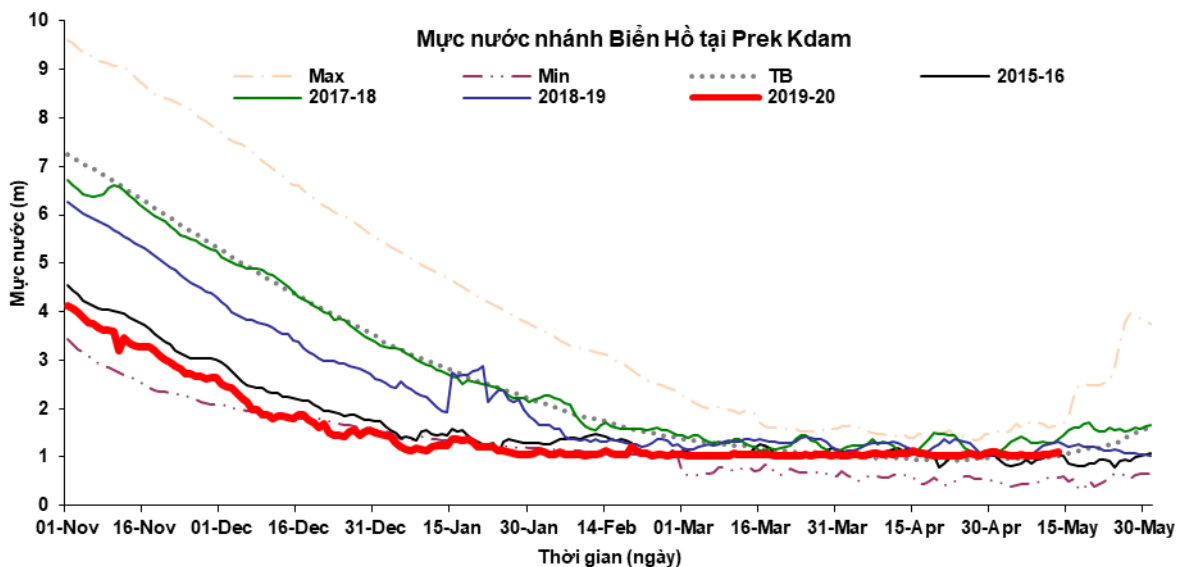
BẢN TIN DỰ BÁO
DỰ BÁO NGUỒN NƯỚC VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG
PHỤC VỤ CHỈ ĐẠO SẢN XUẤT VÀ ĐIỀU HÀNH CẤP NƯỚC
MÙA KIẾT NĂM 2019-2020
(Tuần từ 15/05-22/05/2020)

1. DIỄN BIẾN NGUỒN NƯỚC SÔNG MÊ CÔNG

Hiện nay, lưu vực sông Mê Công đang ở thời kỳ cuối mùa khô năm 2020. Hai yếu tố thượng lưu quan trọng đến diễn biến nguồn nước, xâm nhập mặn ở ĐBSCL là lượng trữ trong Biển Hồ (Tonle Sap) và dòng chảy đến Kratie (đầu châu thổ Mê Công). Dưới đây là cập nhật diễn biến của hai yếu tố này.

1.1. Chế độ nước trong Biển Hồ (Tonle Sap)

Mức nước nhánh vào hồ Tonle Sap tại Prek Kdam (Hình 1), ngày 13/5 ở cao trình 1,1m. Dung tích hồ còn khoảng 1,16₁ tỷ m³, lưu vực Biển Hồ còn đóng góp lượng điều tiết hàng ngày không đáng kể xuống hạ lưu.

Hình 1. Diễn biến nước trạm Prek Kdam - Biển hồ, cập nhật ngày 13/5

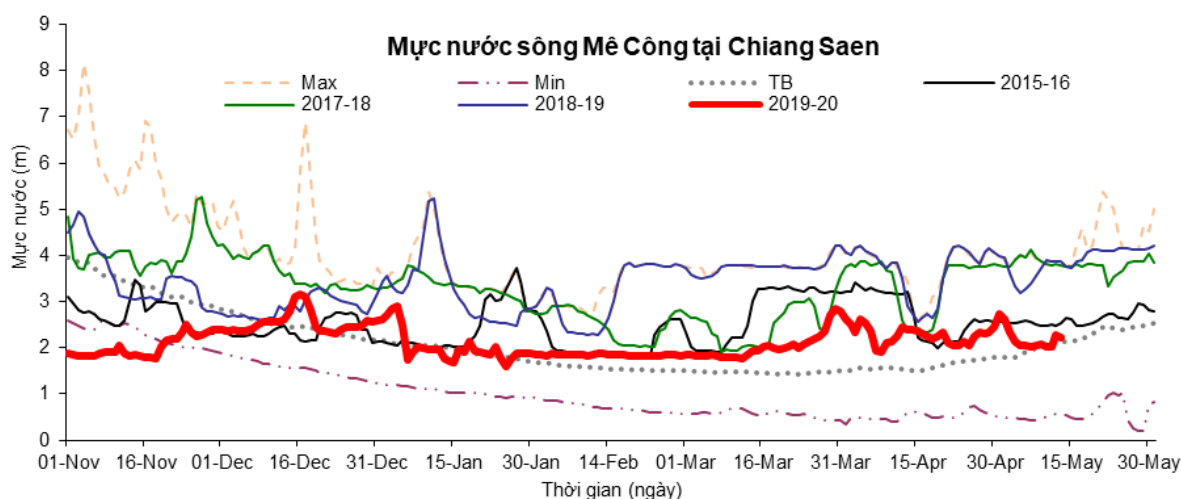
1.2. Dòng chảy trên dòng chính sông Mê Công

Bảng 1: So sánh mực nước các trạm chính và dung tích hồ Tonle Sap

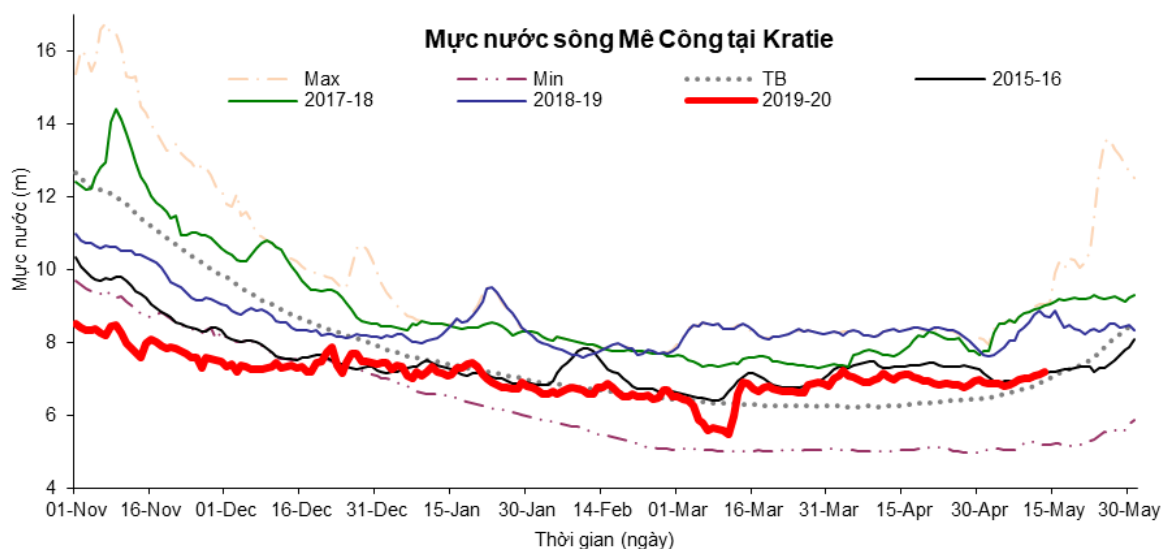
Trạm	Đơn vị	Ngày 13/5/2020	Khác biệt mực nước (m) và dung tích hồ (tỷ m ³) so với một số năm cùng thời điểm; (-) là thấp hơn			
			Năm TB	2016	2017	2018
Chiang Saen	m	2,21	0,09	-0,31	-1,58	-1,66
Kratie	m	7,19	0,23	0,04	-1,83	-1,53
Prekdam	m	1,10	0,08	0,05	-0,28	-0,22
Dung tích hồ	Tỷ m ³	1,16	-0,44	0,04	-0,87	-0,68

¹ Dung tích hồ Tonle Sap cập nhật quan hệ Z~W

Hình 2 và Hình 3 cập nhật diễn biến mực nước đến ngày 13/5/2020 tại trạm Kratie và trạm Chiang Saen trên dòng chính sông Mê Công về đồng bằng:

Hình 2. Diễn biến mực nước (cao độ tương đối) tại Chiang Saen –Thái Lan, cập nhật 13/5/2020

Hình 3. Diễn biến nước về qua trạm Kratie, cập nhật ngày 13/5/2020

Bảng 2: So sánh mực nước lớn nhất cùng thời kỳ một số trạm trên đồng bằng

Trạm	Ngày 13/5/2020	Mực nước (m) so với một số năm cùng thời điểm (-) là thấp hơn			
		Năm TB	2016	2017	2018
Tân Châu	0,98	-0,13	0,08	-0,35	-0,28
Châu Đốc	1,12	-0,10	0,07	-0,30	-0,25
Mỹ Thuận	0,86	-0,14	0,00	-0,29	-0,31
Cần Thơ	0,96	-0,11	0,01	-0,30	-0,21

Trong tuần, từ ngày 7/05/2020 đến 13/05/2020 có mưa một vài nơi tập trung chủ yếu vào ngày 8-9/5 với tổng lượng mưa tại một số trạm điển hình như sau: Ô Môn – Cần Thơ: 27,8mm, U Minh- Cà Mau: 27,8mm, Gò Quao – Kiên Giang: 18,2mm, Giá Rai- Bạc Liêu: 6,2mm, Tri Tôn- An Giang: 5,2mm, Rạch Gòn- Hậu Giang- 1,8mm, Trà Cú- Trà Vinh: 0,8mm...

Mức nước phụ thuộc vào nước đến từ thượng nguồn và chu kỳ triều. Mức nước tại hai trạm đầu nguồn ĐBSCL (Tân Châu và Châu Đốc) đã giảm đi so với tuần trước đó (mức nước giảm trong khoảng trên 0,1m) và lưu lượng tăng hơn 600 m³/s. Mức nước Tân Châu, Châu Đốc trên dưới trung bình nhiều năm từ -0,35 đến +0,08m so với cùng thời kỳ. Nội vùng đồng bằng, mức nước các trạm Cần Thơ và Mỹ Thuận trên dưới trung bình nhiều năm -0,31 đến +0,01m.

2. HIỆN TRẠNG MẶN XÂM NHẬP

Chiều sâu xâm nhập mặn lớn nhất trong tuần (từ ngày 7/5/2020 đến ngày 14/5/2020) có xu thế duy trì/tăng tại các cửa sông Cửu Long với ranh 4g/l xâm nhập tại các cửa sông như sau:

Bảng 3: Xâm nhập mặn theo các sông trong tuần

Sông	Độ sâu xâm nhập mặn 2019-2020 (km)		So sánh với cùng kỳ (+/-km)
	Trong tuần (từ ngày 7/5-14/5/2020)	So với tuần trước (từ ngày 30/4-6/5/2020)	2016
Vùng hai sông Vàm Cỏ			
Vàm Cỏ Đông	78	-1	-37
Vàm Cỏ Tây	128	-2	+2
Vùng cửa sông Cửu Long			
Sông Cửa Tiểu	57	+0	+15
Sông Cửa Đại	57	+0	+12
Sông Hàm Luông	77	-1	+29
Sông Cổ Chiên	45	+2	+3
Sông Hậu	41	+1	+6
Vùng ven biển Tây trên sông Cái Lớn			
Sông Cái Lớn	47	-7	-21

3. DỰ BÁO TIỀM NĂNG NGUỒN NƯỚC MÙA KHÔ VỀ ĐBSCL, NGUỒN NƯỚC 3 VÙNG

Nguồn nước mùa khô năm 2019-2020 về vùng Đồng bằng sông Cửu Long thấp hơn nhiều so với trung bình 10 năm gần đây. Lưu lượng bình quân tháng 2 thấp hơn so với trung bình và thấp hơn so với năm kiệt 2016. Chi tiết dự báo như bảng dưới.

Bảng 4: So sánh lưu lượng dự báo tại Kratie 2019-2020 với một số năm

Tháng	Qkratie (m ³ /s)	So với một số năm			
		Năm TB	2015-16	2016-17	2017-18
11	4.344	-3.636	- 7.971	-1.931	-6.370
12	3.499	-1.717	-4.152	-398	-2.240
1	3.163	-265	31	-1.684	-1.927
2	2.388	-52	-649	-1.221	-1.812
3	2.141	177	-472	-2.279	-1.392
4	2.875	891	-529	-1.766	-1.275
5	3.229	-103	-16	-3.662	-2.806

Năm 2019 khu vực thượng nguồn Trung Quốc cũng hạn nặng, thiếu hụt tổng lượng mưa so với trung bình nhiều năm lên tới 34%, các hồ thủy điện Trung Quốc tích nước đến cuối tháng 12/2019 và xả nước tiết kiệm, lượng xả từ đầu mùa khô phổ biến dao động trong khoảng 800-1.000m³/s. Vận hành gia tăng của các thủy điện Trung Quốc lên mức 2.300-2.700 m³/s như các năm trước là khó, mức độ gia tăng được xem là chỉ tương tự như ở năm 2016 cùng thời đoạn. Dự báo dòng chảy vẫn duy trì mức thấp trong tháng 5, mặc dù có xu hướng giảm nhẹ nhưng vẫn ở mức cao trong tháng 5. Dưới đây là dự báo nguồn nước cho 3 vùng Đồng bằng sông Cửu Long:

- Vùng thượng ĐBSCL, bao gồm phần đất tỉnh An Giang, Đồng Tháp, thượng nguồn Long An, Kiên Giang và TP. Cần Thơ, nguồn nước vẫn ở mức thấp, tận dụng thời điểm bơm tát ở các vị trí xa kênh trục.

- Vùng giữa ĐBSCL, bao gồm phần đất thuộc TP. Cần Thơ, tỉnh Tiền Giang, Long An, Kiên Giang, Hậu Giang, Đồng Tháp, tỉnh Vĩnh Long và vùng được kiểm soát mặn ở Bạc Liêu, Sóc Trăng, Trà Vinh, Bến Tre: ngọt có khả năng xuất hiện ở các cửa sông khi triều thấp, sông Cổ Chiên 35-45km, sông Hậu 35-45km, sông Vàm Cỏ 110-130km, sông Cái Lớn 55-60km. Các sông Hàm Luông, cửa Đại và cửa Tiểu tận dụng thời điểm lấy nước vào kỳ triều thấp.

- Vùng ven biển ĐBSCL: bao gồm ven biển các tỉnh ven biển ĐBSCL (Long An, Bến Tre, Trà Vinh, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau và tỉnh Kiên Giang): Duy trì các biện pháp chống hạn mặn và cấp nước sinh hoạt. Chủ động tích nước vào các thời điểm xuất hiện ngọt khi triều thấp.

4. KHUYẾN NGHỊ SẢN XUẤT VÀ QUẢN LÝ NƯỚC MÙA KIẾT 2020

Dự báo tiềm năng nguồn nước mùa khô năm 2019-2020, nước về ít ngay từ đầu mùa khô và mặn bất thường đã xảy ra sớm ngay từ đầu tháng 12 và có thể còn xảy ra những biến động bất thường ở bất cứ thời điểm nào theo vận hành thủy điện và các thời tiết cực đoạn, triều cường, gió Chướng. Vì vậy, các địa phương cần chủ động chuẩn bị các giải pháp ứng phó, phòng chống hạn mặn với trường hợp ở năm hạn mặn lịch sử. Dưới đây là một số khuyến cáo cho từng vùng:

- Vùng thượng ĐBSCL: nguồn nước đến hiện tại được xem là có khó khăn do đầu nước thấp, cần chủ động điều tiết nước và bơm tát, các giải pháp cấp nước cho các vùng núi cao thuộc Tri Tôn, Tịnh Biên.

- Vùng giữa ĐBSCL: đề phòng ảnh hưởng mặn xâm nhập sâu do lưu lượng về thấp, khi lấy ngọt hoặc tưới cho cây trồng cần kiểm tra chặt chẽ độ mặn, nhất là đối với cây ăn quả. Giảm diện tích các vùng ven biển nơi chưa đảm bảo nguồn nước. Chủ động các giải pháp bơm trữ ngọt khi triều thấp, chủ động trữ nước cho các tuần trước triều cường ở các thời kỳ khan hiếm nước, hạn chế tiêu thoát nước. Mặc dù giảm nhẹ nhưng vẫn duy trì cao trong tháng 5, *cần bảo vệ các nguồn nước hiện hữu (bổ sung đập tạm), kiểm tra thường xuyên nguồn nước, tích nước ngay khi có thể, có biện pháp giảm thiểu bốc thoát hơi nước cho cây trái (giữ ẩm gốc, tía bớt lá).*

- Vùng ven biển ĐBSCL: nguồn nước ngọt có nguy cơ bị thiếu hụt cao, xâm nhập mặn dự báo tại các cửa sông Cửu Long cao ngay ở tháng 1 và 2 và duy trì cao trong tháng 3 và kéo dài đến cuối tháng 4 và tháng 5. Chủ động các giải pháp bơm trữ nước và cấp nước sinh hoạt.

5. KẾT LUẬN - KIẾN NGHỊ

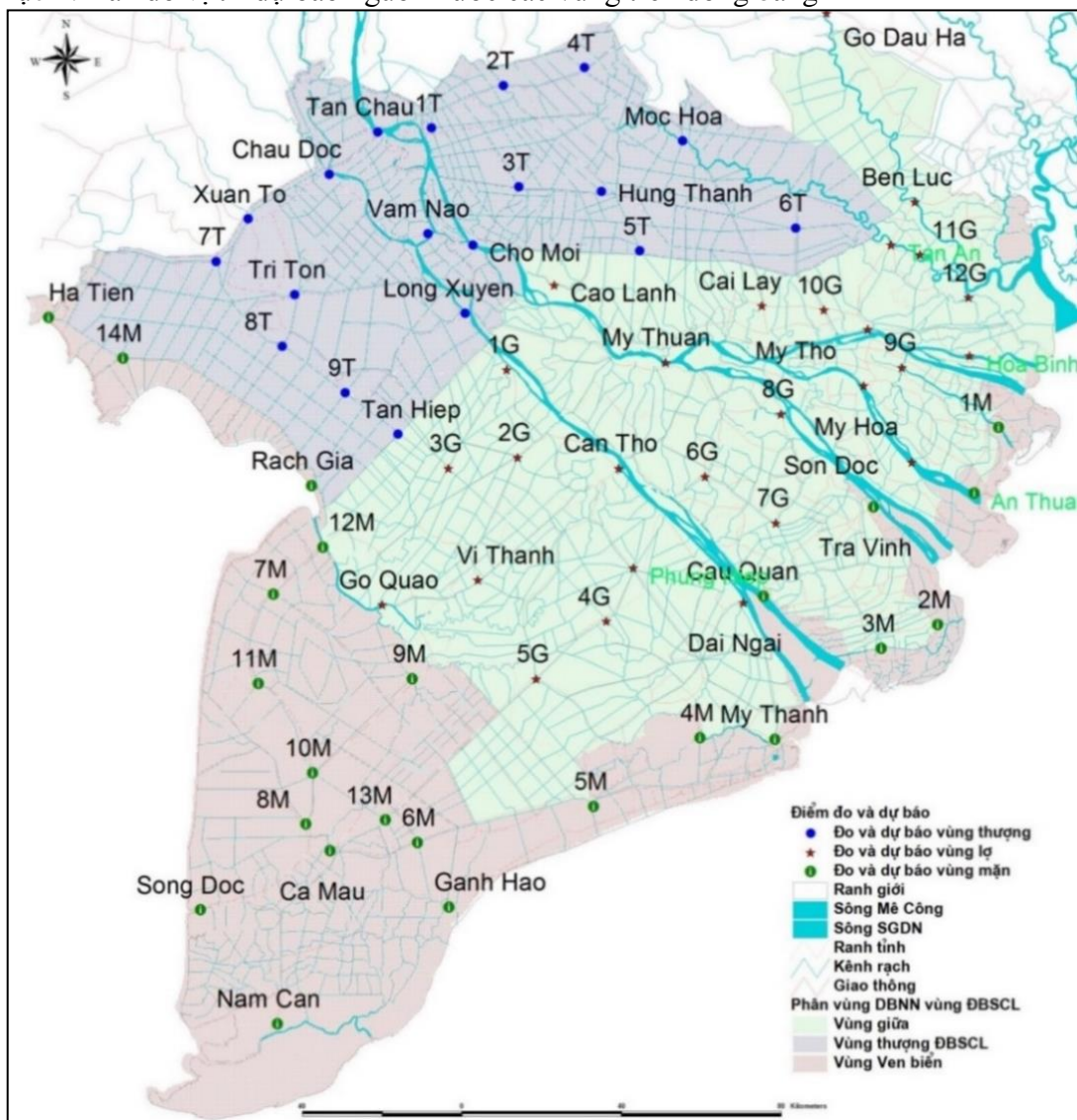
Với các diễn biến dòng chảy cập nhật về đồng bằng đến hiện nay, dòng chảy thấp dự báo còn kéo dài trong tháng 5, mặn nền có xu hướng giảm nhẹ nhưng vẫn tiếp tục duy trì ở mức cao trong tháng 5. Các địa phương vận hành hệ thống công trình hợp lý, kiểm soát mặn thường xuyên ở các hệ thống thủy lợi, các cửa lấy nước, đảm bảo tích trữ nước và bảo vệ nguồn nước trong thời kỳ mặn lịch sử này. Cập nhật các bản tin dự báo thường xuyên để điều chỉnh kế hoạch phù hợp với các diễn biến nguồn nước.

VIỆN KHOA HỌC THỦY LỢI MIỀN NAM

Ghi chú :

- Việc dự báo nguồn nước mùa khô đang được thực hiện tại Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam theo sự phân công của Bộ. Bản tin dự báo sẽ được tiếp tục cập nhật các tuần kế tiếp và được đăng trên Website: <http://www.siwrr.org.vn>
- Ngoài ra để phục vụ kịp thời cho sản xuất, kính đề nghị các địa phương có các thông tin về tình hình xâm nhập mặn, nguồn nước, sản xuất hoặc có yêu cầu khác xin gửi về Viện theo email: vkhtlmn@gmail.com; htqt.siwrr16@gmail.com và tcnbvt@gmail.com./.

Phụ lục 1: Bản đồ vị trí dự báo nguồn nước các vùng trên đồng bằng

Phụ lục 2: Cập nhật mực nước lớn nhất các vùng trên ĐBSCL

STT	Trạm	15/05	Ngày dự báo						
			16/05	17/05	18/05	19/05	20/05	21/05	22/05
I. Vùng Thượng đồng bằng									
1	2T	0,76	0,73	0,66	0,61	0,57	0,56	0,58	0,61
2	3T	0,73	0,68	0,61	0,55	0,52	0,54	0,59	0,64
3	4T	0,55	0,54	0,45	0,34	0,26	0,22	0,22	0,25
4	5T	0,31	0,23	0,15	0,09	0,09	0,11	0,17	0,24
5	6T	0,50	0,42	0,33	0,29	0,28	0,29	0,33	0,39
6	7T	0,30	0,28	0,23	0,17	0,14	0,14	0,15	0,17
7	8T	0,31	0,25	0,17	0,12	0,09	0,09	0,11	0,14
8	9T	0,30	0,23	0,15	0,09	0,08	0,09	0,12	0,16
9	Châu Đốc	1,14	1,09	1,03	1,04	1,07	1,11	1,15	1,19
10	Hưng Thạnh	0,62	0,54	0,45	0,36	0,30	0,32	0,36	0,40
11	Long Xuyên	1,04	1,02	0,98	0,99	1,04	1,11	1,17	1,21
12	Mộc hóa	0,40	0,32	0,24	0,19	0,18	0,18	0,21	0,25
13	Tân Châu	0,97	0,91	0,87	0,87	0,88	0,90	0,94	0,96
14	Tân Hiệp	0,29	0,21	0,13	0,05	0,06	0,09	0,13	0,17
15	Tri Tôn	0,33	0,27	0,19	0,14	0,11	0,11	0,13	0,16
16	Vàm Nao	0,83	0,81	0,77	0,74	0,74	0,76	0,82	0,88
17	Xuân Tô	0,32	0,30	0,25	0,19	0,16	0,16	0,17	0,19
II. Vùng Giữa đồng bằng									
1	10G	0,27	0,26	0,20	0,20	0,20	0,23	0,27	0,30
2	1G	0,91	0,92	0,91	0,91	0,98	1,05	1,11	1,15
3	2G	0,85	0,87	0,87	0,87	0,95	1,02	1,08	1,12
4	4G	0,59	0,60	0,58	0,61	0,69	0,74	0,77	0,77
5	5G	0,57	0,58	0,56	0,59	0,67	0,72	0,75	0,75
6	8G	0,91	0,92	0,88	0,86	0,86	0,87	0,91	0,94
7	9G	0,97	0,95	0,95	0,94	0,92	0,91	0,93	0,99
8	Bến Lức	0,91	0,90	0,82	0,86	0,79	0,79	0,85	0,92
9	Cần Thơ	0,78	0,82	0,83	0,83	0,91	0,99	1,05	1,08
10	Cao Lãnh	1,02	1,00	0,94	0,89	0,89	0,91	0,95	1,02
11	Gò Dầu Hạ	0,71	0,56	0,51	0,62	0,44	0,34	0,33	0,39
12	Vàm Kênh	0,82	0,88	0,85	0,76	0,77	0,80	0,87	0,93
13	Mỹ Hoá	0,93	0,92	0,91	0,91	0,90	0,90	0,93	0,93
14	Mỹ Tho	1,01	0,97	0,99	0,96	0,93	0,92	0,92	1,04
15	Mỹ Thuận	0,88	0,91	0,84	0,80	0,81	0,84	0,89	0,95
16	Phụng Hiệp	0,61	0,62	0,60	0,63	0,71	0,76	0,79	0,79
17	Tân An	0,85	0,84	0,82	0,79	0,73	0,71	0,78	0,86
18	Vị Thanh	0,40	0,35	0,26	0,21	0,23	0,25	0,28	0,31

STT	Trạm	15/05	Ngày dự báo						
			16/05	17/05	18/05	19/05	20/05	21/05	22/05
III. Vùng ven biển									
1	10M	0,57	0,47	0,42	0,40	0,42	0,44	0,48	0,53
2	12M	0,33	0,31	0,27	0,20	0,16	0,22	0,27	0,29
3	13M	0,59	0,49	0,44	0,42	0,44	0,46	0,50	0,55
4	6M	0,54	0,44	0,39	0,37	0,39	0,41	0,45	0,50
5	7M	0,32	0,30	0,26	0,19	0,15	0,21	0,26	0,28
6	8M	0,56	0,46	0,41	0,39	0,41	0,43	0,47	0,52
7	9M	0,52	0,42	0,37	0,35	0,37	0,39	0,43	0,48
8	Cà Mau	0,58	0,48	0,43	0,41	0,43	0,45	0,49	0,54
9	Rạch Giá	0,07	0,00	-0,03	-0,10	-0,08	-0,03	0,02	0,05

Phụ lục 3: Cập nhật dự báo mặn vùng ven biển ĐBSCL

STT	Trạm	Mặn max trong tuần (g/l)	Ngày lớn nhất
1	An Thuận	26 - 27	17/05/2020
2	Cà Mau	29 - 31	20/05/2020
3	Cầu Quan	4 - 6	15/05/2020
4	Gành Hào	28 - 30	22/05/2020
5	Hà Tiên	27 - 28	22/05/2020
6	Mỹ Thanh	10 - 12	16/05/2020
7	Năm Căn	27 - 28	18/05/2020
8	Rạch Giá	17 - 19	22/05/2020
9	Sông Đốc	28 - 31	15/05/2020
10	Trà Vinh	4 - 6	15/05/2020